

Ljeto 1797 - velike vrućine

Ljeto 1804 - „Godina je mnogo obećavala, ali kad je došlo vrijeme zriobe, tijekom cijelog kolovoza i dio polovine rujna prekomjerno je padala kiša, tako da nitko nije računao na dobro vino.“

Godina 1805.

-„Proljeće je bilo uglavnom hladno. Na Veliki četvrtak padao je snijeg cijeloga dana, te je bilo tako hladno kako nije bilo cijele zime.“

Godina 1806.

-„Kasno proljeće bilo je vruće, a dvanaest tjedana nije palo kiše.“

-„Dana 30. lipnja 1806. godine, između četiri i pet sati popodne, stajali smo nas dvojica prijatelja na otvorenom, kad se odjednom podigao vjetar. Bila je to takva oluja, da je artiljerijski magazin kod Klasija, koji je bio postavljen na četiri jaka stupa, bacila na Tesarski trg, raznijela pet i pol hvati duge zasune, balvane i skele kao da su pljeva, novi dio krova od gotovo sedam hvati (1 hvat=1,9 metara) odnijela je čak četrnaest hvati daleko, a cijela je livada bila puna šindre, dasaka i letvi. Kraljevska ciglarska šupa, koja je također bila na tri debela zidana stupa, srušila se na dva ciglara, koji su se u njoj sklonili, te ih je ubila (jedan je doduše spavao), dok je tri studenta, koja su išla iz škole, bacila u Dravu. Otkinila je sve stojeće mlinove kod Donje varoši, osima dva, dijelom ih je raznijela, a dijelom otkrila, a sedam je mlinova potopljeno. Izvukla su se samo dva cijela, a ostali tek djelomice. Dvoja srpska kola, koja su na obali čekala brašno, bacila je oluja zajedno sa konjima u Dravu. Na imanju Pestfreytla kod Snježne Gospe u Donjem gradu porušila je zajedno s korijenjem dudove debele kao najdeblji čovjek, a bagreme je rascjepila i iščupala. U Donjem gradu nije bilo nijedne kuće pokrivene crijepom ili trskom koja nije pretrpjela veću štetu. Kod Štegera nije samo odnijelo crijep, već i raznijela letve na kojima je crijepovlje visjelo. Očevdci smo, Brunzlik, Walter, Lechner i ja. Sljedeće jutro otišli smo u Donji grad. Po ulicama se teško moglo ići od polomljenog drveća, porušenih krovovišta i iskinutih prozora. Voće je bilo otkinuto sa stabala, ukoliko, bilo je strašno sve to gledati. Križ kod Snježne Gospe bio je polomljen. Upravo je začuđujuće kako je kameni križ kojeg su Srbi izgradili ispred crkvene zidane ograde, a bio je jedva nešto viši od nje, vjetar porušio, te se slomio na šest dijelova. U Gornjem gradu oluja nije tako strašno bješnjela. Bilo je u Gornjem gradu nešto štete na voću, a u Retfali (Riedfallo) grom je udario u dva štaglja koja su izgorjela.

- „Do 1. siječnja 1807.godine nije bilo nikakve zime i bilo je vrlo suho.“

Godina 1807.

- „Vrućina je ove godine, usprkos vlažnom proljeću, bila vrlo jaka. Od 25. lipnja pa sve do kolovoza nije pala ni kap kiše. Kukuruz, koji je za dobroga proljeća vrlo lijepo narastao, počeo se zbog vrućine kvariti, te ni svaki deseti struk nije istjerao klip.

-„U noći od posljednjeg rujna do 1. listopada 1807. godine vjetar je u Beču nanio oko 6 mil. zlatnika štete. On je bacio zvonik crkve Sv. Augustina na trg preko kuće jednog grofa, svi mlinovi i brodovi što su stajali na Dunavu bili su dijelom oštećeni, a dijelom potopljeni. U Prateru i Augartenu porušeno je oko 1.200 stabala, od kojih su neka bila i četiri stope debela (1 stopa=32 cm). U presjeku ili s korijenjem su počupana, krovovi su bili otkriveni, a crijepovi letjeli u susjedne prozore, tako da u cijelom Beču nije bilo neoštećenog prozora. U posljednje dvije godine stalno bijesne orkani, tako da je šteta na vodi, zemlji i moru procjenjena na 100 mil., a u gotovo svim se novinama može čitati o štetama od vjetra.

-„Cijeje jeseni 1807. pa sve do 7.veljače 1808. bilo je vrlo suho i vrlo ugodno vrijeme.“

Godina 1808.

-„Vrlo suho i vrlo ugodno vrijeme trajalo je do 7. veljače 1808. godine, no od 7. veljače pa do 16. travnja se znatno pogoršalo, jer je postalo jako hladno, tri su snijega pala jedan za drugim, a zima je trajala bez promjena do 16. travnja.“

-„Dne 22. rujna 1808. godine imali smo u Gornjem gradu gotovo jednak slučaj kao ranije Donjograđani. Došlo je do strašnog nevremena koje je u gornjogradskoj gostionici srušilo prostoriju za kola, u kojoj je na nesreću bilo mnogo konja, a dijelom ili sasvim bila su oštećena kola. Iza Budimaca, u Prandauovoj šumi, porušilo je i pokidalo u šest jutara šume najjača stabla, te je ta lomljava susjedima nagovještala smak svijeta. Srušena je staja pokrajinskog komesara, mnogo krovova, prozora, stupova, kapija i drveća. To je veće zbog naleta vjetra nakrivljen toranj ili možda samo križ na tornju naše župne crkve.“

-„Zima je počela 22.studenog 1808. godine . U početku je bilo vrlo blatno i hladno, a tada je stalno padao snijeg, koji je trajao do 6.travnja 1809. godine.“

Godina 1809.

-„Godina 1809. bila je vrlo rodna i s dosta kiše“

-„Stari ljudi i ne pamte tako neprestanu kišu kao što je bila 1809./1810. godine. Počela je padati 6.rujna i trajala je do 23. veljače 1810. Čitavog prosinca i siječnja nije se vidjelo Sunce. Bijaše stalna magla, kiša i snijeg, samo što nije bilo jako hladno.“

Godina 1810.

- „Ožujak je do 16.-og bio lijep, te je počelo isušivanje, jer je velika količina vode stajala na poljima i livadama. Ali upravo je danas opet počeo padati snijeg, a noću je padala kiša.“

-„Zadnji dan svibnja do 1. lipnja noću je bilo jakog mraza. Ubrzo zatim primio sam vijest od svoje sestre iz Baje da su svi vinogradi u okrugu nabrđa Baje sprženi od mraza. Moja se žena tada odvezla u Daruvar u kupke, te uz druge kupališne goste pričala da je bilo pola stope snijega. (1 stopa= 32 cm). No hladnoća nije svugdje prozročila podjednaku štetu, ljetu se pokazalo lijepo, te smo imali dobru kosidbu sijena i rodnu žetvu.“

-„Pripomenuo bih još za ovu, 1810. godinu, da je 28. listopada bilo velike grmljavine, a isto tako je grmilo i 28. studenog. Kaže se „*kasna grmljavina, rana glad*“, no prepustit ću to provjeri.

-„Zima je do 20. prosinca bila vlažna, ali ne i hladna. Tada je prije Božića počeo padati snijeg, ali samo dva dana, jer je kiša otopila snijeg.“

Godina 1811.

-„Dne 4.siječnja započela je jača zima i trajala je do 27. veljače.“

-„Cijela je godina bila jako suha, a ljetu i vruće, te ne možemo hvaliti ništa osim dobrog vina, jer moram reći da je grožđe 1811. godine bilo najzrelije.“

-„Presušili su mnogi bunari, a Drava je na mnogim mjestima bila tako niska, da se mogla prijeći, ljudi se ne sjećaju da je bila takva, a i ja to još nisam doživio.“

Godina 1812.

-„Pomanjkanje vode u bunarima produžuje se i na ovu godinu. Ipak, proljeće i ljetu bilo je vrlo plodno, urod je bio velik.“

-„Zima je 1.studenog počela vrlo vlažno, ali već 2. prosinca počelo je snažno smrzavati i sniježiti, te je termometar do 25. prosinca stajao na 18 stupnjeva ispod nule. Zima koja se rijetko pamti.“

Godina 1813.

-„Jaka je zima i dalje trajala, 25. siječnja bilo je -19 stupnjeva. Rano ujutro se isparivalo i bilo je malo oblačno, a onda se oko devet sati razvedrilo i bio je cijeli dan lijep i hladan. Na Sviječnicu (2.veljače) je bilo jako nevrijeme i snijeg. Dne 7. veljače počelo je biti blaže. U

ožujku je opet zahladilo, a 9. ožujka bilo je olujnog vjetera. Vjetar je bjesnio idućih šest dana (*ekvinocijski vjetar*).“

-„Proljeće je u početku bilo vrlo suho, no krajem svibnja počelo je mnogo kišiti i ljeto je bilo jedno od najvlažnijih. K tome je došlo vlažno ljeto i jesen, a cijelo je ljeto bilo više hladno nego toplo, te smo ostali bez vina.“

-„Opisao bih čudnu pojavu. Dne 3. kolovoza ove godine bilo je kod nas između 11 i 12 sati snijega. Nadalje, nismo se prestali čuditi kada se 19. kolovoza digao strašan vjetar koji je otkrio mnoge krovove i srušio drveće i tako divljao pet dana izmješšan s kišom, te je prouzročio veliku hladnoću. To sve donijelo je i manji snijeg, ali ga je u gornjim krajevima, u Raabu, Pešti i bregovitim dijelovima bilo navodno tri prsta debelo. Ubrzo zatim čitali smo u novinama da je u Gornjoj Ugarskoj u nekim rudnicima došlo do izljeva oblaka i sve je od 22. do 25. kolovoza plivalo, što je prouzročilo velike štete. Voda je poplavila oko 100 mjesta, djelomično gradove, djelomično sela, a 32 sela potpuno je odnijela voda, te se tek ponegdje još vidjelo obilježje sela ili crkve. Preko 1000 ljudi izgubilo je život, a da ne navodimo stoku i konje.

Godina 1814.

-„To je bila jedna od najstrašnijih godina. Zima je bila krajnje oštra, proljeće stalno hladno, te je sve žito i kukuruz što se sije u proljeće smrzao, pa se moralo još dosijati. Grožđe se dva puta smrзло i nije ga bilo u cijeloj okolini. Zbog stalno hladnog vremena dosijano nije stiglo doći do zrenja.“

-„Ova 1814. godina nas je prema proljeću 1815. godine dovela upravo do gladi, zakazao je Banat, a Slavonija je imala nesreću da su svi predjeli na Savi i Dravi bili poplavljeni, a u brdima su bujice ponijele sve sa sobom, dakle ostala je jedino Bačka koja je trebala sve ishraniti. Drava je ove godine u kolovozu toliko narasla da se ni najstariji ljudi ne mogu sjetiti tako velike vode. Čudnovato je bilo s vodom. U Brodskoj pukovnji uzduž Save, Sava se toliko izlila, da je poplavila sve livade i polja, te pokrila čak i kukuruz, tako da su iz vode virili samo cvjetovi kukuruza. Ova strašna i neprijatna godina ostavit će nam dugu, žalosnu uspomenu. U drugim predjelima kukuruz nije mogao dozrijeti, kao ni grožđe, sve je popljesnilo i nije bilo ni kukuruza za sjeme, žito nije bilo upotrebljivo za bijelo brašno, zbog prevelike količine vlage. Rano je došla jesen, ali kasnije je postalo lijepo i suho, te je bilo tako sve do Božića, kad je počelo sniježiti i smrzavati se. Tako je ostalo do Svijećnice. Zemlja je bila sva pod snijegom, te smo se nadali uz pomoć Svevišnjeg imati dobru 1815. godinu.“

Godina 1815.

-„Zima je bila lijepa i donekle vlažna. Proljeće je bilo kako čovjek samo može poželjeti, osim jednog trodnevnog mraza, koji je međutim bio još prije pupanja loze, te hvala Bogu nije smetao.“

-„Ljeto 1815. godine bilo je tako suho u svibnju i lipnju, da smo već sumnjali da ćemo imati zelenog povrća i kukuruza. Tada je počela kiša koje nam je bilo previše, te je Drava

neuobičajeno narasla i poplavila sve krajeve. Tri tjedna uzastopce nismo imali lijepog dana, livade su bile uglavnom pokošene, ječam požnjeven, ali sve je bilo potišteno zbog stalne kiše. Molili smo da bi dobili ljepše vrijeme i konačno se Svemogući Otac smilovao, te je dao lijepo vrijeme, pa su ljudi mogli obaviti žetvu svojih žita bez kiše. Na Miholje (29. rujna) počelo je loše vrijeme, te potrajalo sve do kolovoza 1816. godine. Zbog prevelikog snijega i vode srušile su se mnoge kuće. Uzduž Štukine i Tri ruže (Ružine ulice), Divljeg čovjeka (Hrvatske Republike), Njemačke (Pejačevićeva) i Šokačke ulice (Ilirska) voda je stajala vodoravno s gromadima zemlje. Jad se širio i na naša polja, gdje je sve stajalo pod vodom, takvu vodu još stari ljudi nisu vidjeli. Ukratko, kud god je segnulo oko, nije se ništa drugo vidjelo osim vode i neba. U varoši su svi vrtovi bili puni vode, a bunari također puni. U životu ne pamtim takvu mokru i vlažnu zimu.“

-„Danas je već zadnji dan mjeseca ožujka, ali nema traga ljepšem vremenu, još ništa nije posijano, drveće još nije očišćeno od gusjenica, upravo danas je palo pola stope snijega (15 cm).“

Godina 1816.

-„Ova 1816. godina je bila neprestano loša i neuspjela, a uz to je suša uništila gotovo cijelu našu okolinu. Plodovi su izgledali lijepo, ali ih je bilo tako malo.“

-„Jesen je bila suha, berba osrednja. Voća je bilo malo. Veliki su prolomi oblaka u cijeloj Ličkoj, Otočkoj, Križevačkoj, Gradiškoj i Brodskoj pukovnji, zajedno s Požeškom županijom, poplavili i donijeli neizrecivu štetu. Stalna kiša, upravo u vrijeme cvatnje pšenice i ječma, koja je padala kod nas, učinila ih je jalovim. Budući da je jesen suha, srećom je kukuruz dozrio.“

Godina 1817.

-„Siječanj je do Sebastijanova (20. siječnja) bio hladan, a od tada vlažan. U veljači je bilo sasvim blago i suho, čak se može reći ugodno, a ožujak je bio oštar i stalno je puhao vjetar. Prokleti je travanj stalno bio vjetrovit, šest do sedam puta je padao snijeg, no ipak su na kraju procvale kajsije, šljive i ostale i zaostale plodine. Čudnovato je bilo da se posljednjeg dana mjeseca travnja u noći smirio oštri vjetar i dan Filipa i Jakova (1. svibnja) osvanuo je kao krasan svibanjski dan, a takav je bio čitav mjesec, bez vjetra i vrlo ugodan. Međutim, postalo je tako vruće, da u posljednjih pet godina (1812-1816) tako nije bilo ni u kolovozu, što je prouzročilo lošu godinu. Zbog velike vrućine, ljudi do lipnja nisu mogli sijati kukuruz. Pomanjkanje kruha prouzročilo je veliku bijedu, hrvatski i požeški kraj gotovo je morao umirati od gladi, a mnogi su tako tešku smrt i doživjeli.“

Godina 1818.

-„Siječanj je bio vlažan, veljača uglavnom vrlo suha i hladna.“

-„Moj je vinograd ove godine tuča tri puta potukla zajedno s voćem, no usprkos tome dobio sam 50 akova čistog vina. Čitavo smo se ljeto nadali da ćemo dobiti dobro vino, kad je odjednom 18. rujna počela kiša i uništila sve grožđe, tako da danas, 4. prosinca, govorim o tome da će vino prijeći i da ćemo cijeli urod morati baciti.“

-„Prosinac je bio jako hladan i dobar za saonice.“

Godina 1819.

-„Početak siječnja ove godine bio je hladan i sniježan. U veljači je malo okopnilo i do Josipova (19. ožujka) je bilo vlažno. Travanj je bio ugodan, a svibanj hladan, da su nam noge zeble kad smo krajem svibnja putovali na peštanski Medardovski sajam. Neprestana kiša, vjetar i hladnoća, veliki prolomi oblaka, jednom riječju divlje vrijeme, bilo je cijelo ljeto. Tuča je ove godine tri puta pobila moj vinograd. Ove godine su me začudili vjetrovi, većinom su puhali jugoistočno, te donijeli velike kiše i nevrijeme.“

Godina 1820.

-„Siječanj je do 8. bio jako vlažan, a tada je počelo sniježiti, posljednjih 11 godina nismo imali tako veliki snijeg. Za šest dana zima je dostigla vrlo niske temperature. Najednom je snijeg počeo kopnijeti i odjednom se otopio, a velika je voda napunila bunare i mnoge podrume. Proljeće nije bilo ugodno, već vrlo vruće. Tuča i strašna nevremena prekidalala su veliku pritiskajuću žegu. Ova 1820. godina bila je glupa i jedna godina. Tuča je u Ugarskoj pobila sve glavne bregove.“

-„ Početkom listopada počela je kiša, ali je tada došlo lijepo, blago i suho vrijeme i trajalo je sve do dva dana prije Božića. Dne 22. prosinca počelo je smrzavati i sniježiti i bio je krasan put za sanjkanje. Na Novu godinu posljednji smo se put vozili sanjkama, i već do Sv. Tri kralja nije se na putu ili livadi vidio snijeg. Dakle, zima je trajala osam dana, tada je opet došlo suho vrijeme.“

Godina 1821.

-„ Dne 14. siječnja u pola sedam ujutro krenuo je led, koji je bio samo četrnaest dana na Dravi i porušio osiječki dravski most. Led je otkinuo i odnio dva jutra zemlje uz obalu, a neki su dijelovi premješteni, te postali djelomice nevidljivi. Led je odjednom probio, polomio je most, čije je drvlje u Donjem gradu potopilo svih sedam vodenica. Vrijeme je cijeloga siječnja bilo ugodno. Dan Sviječnice (2. siječnja) bio je prevedar, tako da je za vrijeme sv. mise sijalo Sunce, a dan nakon toga, pa sve do 23. ožujka bila jaka zima. Ova je hladnoća bila tako suha, da su se svi bojali za ozime usjeve. Unatoč izvanrednoj suhoj hladnoći, ozimi usjevi su se jako dobro održali, da već godinama nije bilo ljepših. No, uslijedila je velika suša i svi su

uzdisali za kišom. Pala je nakon što je ocvalo voće. Za vrijeme cvjetanja grožđa uslijedila je kiša na duhovsku nedjelju, mada vrlo kasno.“

-„Dne 13. lipnja, u srijedu uvečer, u šest sati, počela je kiša s vrlo krupnim kapima i neprekidno padala do Tijelova na koje je još isto padalo bez prestanka. Bilo je tako hladno da smo, kako se ne bi stisnula masnoća na juhi i ohladilo meso, morali naložiti blagovaonicu. To je za mene još nečuveni slučaj u našoj Slavoniji. Danas je drugi dan poslije toga i opet smo morali naložiti. U nedjelju 24. lipnja, kad je bila gornjogradska procesija Tijelova, bilo je opet tako hladno da se moralo naložiti. Nevjerojatno da se na Ivana Krstitelja (24. lipnja) mora ložiti. Sada se počelo razvedravati, ali ostalo je hladno, tako da smo pri kosidbi ostali u kaputima, a kosci su ostali u gunjcima.“

-„No i led je izazvao veliku štetu u mnogim predjelima. Kad je 3. srpnja bila vrlo velika sparina, navečer se diglo veliko nevrijeme, te je pobilo sve usjeve u okolini Darde, Bilja, Vardarca, Kopačeva i prema Erdutu. Palo je mnogo leda veličine kokošnjih jaja. Na duhovsku je nedjelju pado u Đurđevcu, Daruvaru i Lipiku i sve uništio. Loše je vrijeme potrajalo sve do llinja (20. srpnja), kada je postalo sve toplije, ali je nažalost tako bilo samo devet dana, kada se opet naoblačilo, te je 29. srpnja tuča u valpovačkom vlastelinstvu napravila veliku štetu na usjevima i zobi. Kiša je potrajala, ali usprkos tome mi smo dan poslije Sv.Ane (26. srpnja) jeli lubenice i kukuruz.“

-„Dne 7. srpnja čuli smo da je strahoviti led u Kukujevcima, Čalmi i Rumi (Srijem) i u još trima selima pobio konje, krave, volove, ali najviše ovce kojih je bilo oko 500 komada. Kukujevačku crkvu, koja je bila potpuno nova, zajedno s vlastelinskim dvorom, vjetar je potpuno otkrio.

-„ Kolovoz i rujna pokazali su se vrlo lijepi. No, kraj rujna je sve pokvario, jer je neprestano padala kiša. Cijela je jesen bila suha i topla, blagi južnjak pozdravljao nas je svakodnevno do 3. siječnja 1822. godine. Drugi dan Božića blagovao sam kod svog prijatelja Gotzingera u vrtu. Rijetko se takvo što čulo. Na Božić smo mislili da je Uskrs i teško smo se mogli snaći u takvom vremenu. Hoće li to donijeti loše ili dobre posljedice, vidjet ćemo u 1822. godini.“

Godina 1822.

-„Zima je do danas, posljednjeg dana veljače, još uvijek suha, noći hladne, ali preko dana je ugodno. O tome govore i novine, tako da su početkom siječnja u Austriji cvale ljubičice. U Poljskoj je navodno viđena ptica veličinom kao drozd, bijela poput snijega, na leđima ima dugine boje, a na trbuhu je potpuno žuta. Navodno su se takve vidjele u Egiptu.“

-„Travanj je bio ugodan, svibanj vrlo topao, a lipanj pritiskivao vrućinom. Nakon duge vrućine, 20. lipnja se podigao strašan vjetar i nevrijeme. Da bih prikazao to divljanje vremena, mogu reći da je 20. lipnja oko šest sati uvečer osrednji južni vjetar tjerao oblake prema sjeveru, s malo kiše, koja je pokupila prašinu i pokvasila žednu travu. Tada se odjednom podigao sjevernjak i počeo sve jače divljati. Krenuo sam kući galopom, nadajući se izbjeci orkan, jer sam upravo bio u Majuru (Novi grad). Tek što sam stigao do Esterajhera, srušilo se na samo tri koraka od mene drvo bagrema. Silna voda, tjerana vjetrom, napunila mi usta i oči da nisam ništa vidio i teško sam stigao do ugla „Veselog seljaka“, gdje sam bio svjedokom strašnog događaja. Tu su letjele daske, rušile se kapije i grede, drveće se savijalo ili bilo po

sredini polomljeno, kuće su ostajale bez krova. Ukratko, bilo je strašno sve to gledati. Drugog sam dana otišao u Tvrđu, Majur i Donji grad. U Tvrđi sam, osim oštećenih krovova, našao artiljerijsku staju, koja je bila u četvrt dijela porušena, a dijelovi krova su prebačeni čak preko bedemskih opkopa tvrđave. Tada sam se odvezao u Donji grad. Tamo sam ugledao još veće čudo - potpuno porušeno skladište, koje je stajalo na šesnaest stupova promjera četiri stope. U Majurima sam također svugdje vidio tragove uništenja. Mojem zetu ljekarniku Arnou ovaj je orkan iščupao iz korijena jedno vrlo rijetko drvo, jedino u cijeloj zemlji do Pešte, tzv. „Brachelbaum“. Za tim je drvetom mnogim ljubiteljima rijetkosti bilo jako žao. U Majurima mi je srušio zabat, polomio četiri šljive, jednu španjolku i mnoge druge voćke i skinuo svo vapno. Kod kuće mi je polomio veliko drvo - kajsiju. U vinogradu je s kuća skinuo dva zabata, tri španjolske višnje i dva ringlova, te oštetiio više krušaka, jabuka i dunja. Ne može se dostatno opisati ta prirodna sila. To je bilo 20. lipnja 1822. Oko Petrova bilo je još nekoliko sparnih dana, te je došla tuča i pobila mi vinograd. U našem je susjedstvu 6. srpnja noću, oko 11 sati, oluja opustošila gotovo cijeli stari Vukovar. Grad je Vukovar u nevremenu koje je bilo 20. lipnja izgubio sve vodenice, osim dviju koje su ostale neoštećene.“

-„Cijelo je ljeto bilo sparno i vruće sve do 13. srpnja. Jesen je bila lijepa, od Martinja (11. studenog) do osam dana pred Božić bilo je suho i toplo.“

Godina 1823.

-„Još uvijek traje ciča zima, te je 20. siječnja bilo 16 stupnjeva ispod nule. Poslije 22. pomalo je popuštalo i snijeg se topio, ali nije izazvao veliku vodu. To nije bilo čudno, jer je zemlja bila vrlo suha i gotovo su svi bunari bili bez vode. Sve su novine ove godine pisale o nestašici vode, te su mnogi gradovi koji nisu ležali na rijekama morali voziti vodu iz udaljenih rijeka.“

-„Danas je 5. ožujak, ali još je uvijek kišovito i snježno, mada nije hladno. Pokladni dani su bili kišoviti, tmurni i sniježni, te očekujemo takav i Uskrs, što će biti žalosno. Međutim, uskrsni je ponedjeljak osvanuo vrlo ugodan i bilo je najugodnije vrijeme cijeloga proljeća, a trajalo je četvrt mjeseca. Posljednji dani svibnja i cijeli mjesec lipanj bio je kišovit, te su polja postala plodna. U lipnju i srpnju ova godina je bila vrlo vlažna, no kolovoz je bio toliko topao, da su mnogi ljudi oboljeli.“

-„Jesen je bila stalno lijepa. Čitave jeseni, a sve do danas, 1. prosinca, kada ovo pišem, nije bilo kiše.“

-„23. prosinca malo je sniježilo, tako da se zemlja jedva zabijelila, inače je suša. Godine 1821. bila je suha jesen, ali takvu kao 1823. godine ne pamtim za svojih četrdeset šest godina života. Na Staru godinu padala je kiša.“

Godina 1824.

-„Cijeli siječanj i veljača bili su suhi. Na pokladni utorak navečer u pola deset počelo je strahovito nevrijeme i snijeg je padao do Velike srijede u noći.

-„Dne 4. studenog navečer, u 19.45, počelo je grmjeti. Grmljavina je trajala oko četiri minute i to vrlo jaka. Rijedak slučaj. Studeni i prosinac bili su suhi i topli. Božić je bio lijep, topao i ugodan, mada je malo kišilo. Ne očekujem ni takav Uskrs.“

Godina 1825.

-„Cijeli siječanj i veljača do kraja, izuzevši dva manja snijega, bijahu topli i blagi. Mjesec travanj trebao je biti vlažan, ali je bio suh i topao, te je već 7., 8. i 9. svibnja bila vrućina. Nakon toga je nastupila hladnoća i mraz, tako da je dugo bilo bez kiše, te zemlja nije imala hrane. Isto tako se moralo zbog hladnoće ložiti, da se juha ne bi morala jesti stisnuta. To je trajalo nekoliko dana, te je opet nastupila vrućina, nakon nekoliko dana opet hladnoća i tako je potrajalo do 8.srpnja. U ljeti je bilo česte kiše i pljuskova.

-„ Dne 26. listopada počelo je kišiti, te je kišilo cijeli dan, a noću je počeo padati snijeg i padao je cijelog dana i noći.“

-„Došašće je potpuno suho i toplo do 25. prosinca, kada je na Božić postalo oblačno. Na sv. Stjepana bilo je oblačno, kao i na Ivanje, a na Nevinu dječicu počela je padati kiša i padala dvadeset četiri sata. Na Novu godinu bilo je vlažno.“

Godina 1826.

-„Dne 3. siječnja počela je hladnoća i snijeg. Snijeg je zbog ustrajne zime ostao do Josipova (19. ožujka). Bio je srednje debljine i ostavio je samo malo zimske vlage. Nakon okopnjelog snijega imali smo suhu toplinu, koja je izmamila lozu i voćke. Poslije toga došla su tri uzastopna mraza, koji su spalili voćni cvijet i lozu. Suho vrijeme trajalo je sve do 8. svibnja, ali je ipak na Veliku subotu padala kiša, i onda pa sve do 8. svibnja ni jedna jedina kap. Cijeli je svibanj, pa sve do 25. lipnja, na blagdan Sv. Ivana , bio neugodan, hladan i vlažan. Od 15. lipnja do 22. srpnja imali smo jaku vrućinu, a od tada do 9. kolovoza stalno je padala kiša, izmjenično s hladnim vremenom.“

-„Dne 22. i 23. rujna bio je takav mraz, da se voda smrzla za debljinu noža.“

-„Od Velike Gospe pa sve do danas, 29. listopada, nema kiše. Vrijeme je lijepo i ugodno.“

Godina 1827.

-„Početkom ove godine zbio se u Pešti jedan osobit slučaj koji moram nazvati fenomenom. Dne 13. siječnja, udario je najedanput grom s munjom i zapalio rekvizite u drvarnici koji su izgorjeli.“

-„Proljeće se pokazalo lijepo, s vlažnim i blagim vremenom. Ljeto je bilo kišovito.“

-„Od 2.ožujka su Drava i Dunav izvan korita. Svugdje se vidi voda. Ne samo da je vodena stihija poplavila sve predjele, već je 17. lipnja za osamnaest sati narasla dvije i pol stope (oko 80 cm). Stanovnici sela uz Dravu mogli su se samo uz životnu opasnost spasiti u obližnja sela kod dobrih ljudi i prijatelja. Nakon toga su se kuće urušile, voda je ulazila kroz prozore. Voda je ljudima, stoci i zemljištu nanijela mnogo štete. Kod Sv. Roka voda se popela do gostionice „K sidru“, tako da su Apatinci mogli ući ravno u gostionicu sa svojih lađa. Mnogi ljudi iz Tvrđavice doveli su svoju stoku i ostalu imovinu iznad gostionice. U Tvrđavici se urušilo devet kuća, a isto toliko i u Donjoj Podravini. Ne samo Drava i Dunav, već i Sava i druge manje rijeke poplavile su Slavoniju. Kod biljskog mosta urušilo se dva jutra zemlje. Voda traje već četiri tjedna i svatko čezne za čvrstim tlom.

-„Zima je rano počela, tako da je 22. studenog sve bilo smrznuto kao kamen, a snijeg je pokrio zemlju stopu i pol (45 cm). Dne 7. prosinca popustila je zima, snijeg se otopio, ali cijelog mjeseca je bila magla, tmurno i neprijatno. Od Lucije (13. prosinca) do Badnjaka (24. prosinca) dvanaest dana bilo je oblačno, maglovito i neprijatno, posebno posljednjeg dana, kada je uvečer oko 7 sati počela kiša koja je bez prestanka trajala do sutradan u isto vrijeme. Proricanje se u stvari odnosi na 1828. godinu. Ako je prema predskazanju, godina će biti kišovita.“

Godina 1828.

-„Nova godina bila je vrlo vlažna. Na Sv. Tri kralja počelo je uvečer sniježiti, te je padalo do sutradan u 11 sati. Led je 14. veljače četvrti puta stajao na zemlji i nikada nije bio tako debeo, da je mogao nositi ljude. Stalna hladnoća, topljenje jedno za drugim. Dne 16. i 17. veljače 10 stupnjeva ispod ništice.“

-„ 1. travnja polja su većinom pod vodom, što je posljedica stalnog kišnog vremena. Dne 6. travnja pali su uskrсни blagdani, ali još nije bilo nikakvih znakova boljega vremena. Na Veliki tjedan nečuveno je kišilo. Velika subota bila je nešto lijepša, Uskrs lijep, a uskrсни ponedjeljak prelijep, utorak oblačan i oko 11:45 počelo je kišiti, te je kiša padala sve do idućeg dana ujutro. Na Uskrs se sve bilo smrzlo i zbog toga ćemo imati vrlo malo roda.“

-„Drugog lipnja bilo je suho i vruće vrijeme, koje je izazvalo velike štete. Zatim je nastupila vrućina, tako da do 20. kolovoza nije kišilo. Sve je izgorjelo. Ove godine velike vrućine od 13. lipnja do Sv. Ane (26. srpnja). Dobro se sjećam da se sve gušilo, a cijeli dan lijepilo se odijelo uz tijelo, te se nije mogao naći nijedan svježiji kutak. Sve je zahvatila vrućica, osobito su trpjeli ljudi proširenih vena.“

-„Dne 16. kolovoza vozio sam se za Peštu i bojao sam se već četiri tjedna prije postojeće vrućine i prašine, ali bilo je sasvim drukčije. Na cijelom putu morali smo biti ne samo pod stalnim hladnim vjetrom i kišom, ne samo pod kožom, nego i nositi ogrtače.“

-„Dne 30. listopada počelo je tako strašno sniježiti i smrzavati se, da tako nije moglo ni za Božić. Ja sam već proživio zimu, ali tako hladne zime nije bilo. Studeni i prosinac bili su blagi i bez snijega. Božićni blagdani bili su uglavnom magloviti i topli. Bilo je nezdravo vrijeme.“

Godina 1829.

-„ Prvoga siječnja počelo je sniježiti, smrzavati se, te je postalo tako hladno da je bio jedan od najljepših saonika, kakvog nismo imali već sedam godina. Hladnoća je trajala sve do 14. veljače. Snijeg je bio visine dvije do tri stope (60-90 cm), a na nekim mjestima do četiri stope (120 cm). Najhladniji dani bili su od 9. do 14. veljače, s hladnoćom od minus 22 do minus 25 stupnjeva. Dne 12., na imendan cara Franje, cijeli dan je bilo nečuveno pod hrapama snijega i smrznuto. Budući da je 15. ožujka i nadalje bila zima, danas je snijeg bio visok tri četvrt stope (15 cm). Padao je i danju i noću, i još pada.“

-„ Dne 28. srpnja, kada sam se sa svojim šogorom vozio za Baju, uništila je tuča poslije pet sati navečer moje cijelo konopljište, vinograd, lubenice, kukuruz, kupus, a voće, koje je bilo vrlo obilato, sve je propalo. Drveće je polomljeno. Nevrijeme je počinilo veliku štetu.“

Godina 1830.

-„ Zima je još uvijek žeštoka, snijeg i hladnoća nastavljaju se. Dne 3. siječnja temperature su se spustile do minus 22 stupnja u Slavoniji, ponegdje i do minus 28 stupnjeva. U siječnju veliki snijeg i hladnoća. Padao je snijeg gotovo svih dana, visina je dosegla 3 stope (90 cm). Posljednjeg dana siječnja i 1. veljače opet smo lopatama zgrtali visoki snijeg. U cijeloj Europi snijeg je bio tako visok, da se u Štajerskoj, Češkoj i Slovačkoj mogao vidjeti osam do devet stopa (2,40- 2,70 m) visok, i to ne samo u brdima nego posvuda.“

-„Beskonačni veliki snijeg koji je ležao sve do Navještenja Marijina (25. ožujka) postupno je nestajao, te ostavio iza sebe velike vode i štete na poljima. No, voda nije duga ostala zbog prevelike i prebrzo došle vrućine, te su biljke propale. Posljednja kiša koju smo imali ove godine bila je na Sv. Antuna Padovanskog (13. lipnja), a od toga vremena nije kišilo sve do 2. rujna. Godina je bila žalosna, jer je vrućina sasvim uništila usjeve koji su se počeli tako lijepo razvijati.“

-„ Jesen je stalno bila topla, malo se mrzlo i malo je sniježilo, ali je u prosincu bilo vrlo maglovito. Danas, posljednjeg dana prosinca, još je uvijek toplo i ugodno. No, božićni su blagdani bili meki i blatnjavi, jer se prethodno pali snijeg rastopio, te je drugi dan blagdana padao slab snijeg.“

Godina 1831.

-„Zima je bila blaga, no oštrija hladnoća bila je na Sviječnicu (2. veljače). Saonik je trajao samo tri dana. Drava je ostala pokrivena ledom, ali ubrzo se i led otopio.“

-„ Proljeće je bilo vrlo plodno. Ipak, dana 7. svibnja počela je padati kiša i trajala je do 27. svibnja, što je uništilo neke usjeve. K tomu je 15., 16. i 17. svibnja bio jak mraz, te su lubenice, krastavci i grah propali. Duhovski su blagdani bili hladni i kišoviti. Ljeto je bilo vrlo kišno.“

-„Zima 1831./32. bila je blaga, ali vrlo vlažna.“